LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

NAGELHOUDSWEG 1 EN 3 TE ‘T HARDE

OP'T EEKT
groenontwerp

COLOFON

LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN NAGELHOUDSWEG 1 EN 3 TE ‘T HARDE

Opdrachtgever: Gemeente Elburg | Provincie Gelderland

Initiatiefnemers: [redacted] en [redacted], Nagelhoudsweg 3, [redacted] ‘t Harde

Datum: herziene versie 9 april 2026

Uitvoering: Op ‘t Eekt Groenontwerp | [redacted]

M [redacted] | Email info@opheteekt.nl

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel 5

1.2. Ligging plangebied 5

2 PLANGEBIED EN OMGEVING

2.1 Landschap 6

2.2 Situatie plangebied en omgeving 8

2.3 Foto's plangebied en omgeving 9

3 BELEID

3.1 Bestemmingsplan 10

3.2 Gemeentelijk beleid 10

3.3 Provinciaal beleid 10

4 INRICHTING

4.1 Landschappelijke inpassing 11

4.2 Beplanting 11

5 INRICHTINGSPLAN 12

6 REFERENTIEBEELDEN 13

Afb. Ligging plangebied in landschap Bron: PDOK viewer

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In het buitengebied van ’t Harde (gemeente Elburg) liggen de percelen Nagelhoudsweg 1 en 3, waarvan het perceel Nagelhoudsweg 3 wordt bewoond door initiatiefnemers en het perceel Nagelhoudsweg 1 door de zoon van initiatiefnemers. Op de percelen bevinden zich een drietal schuren welke in het verleden voor agrarische doeleinden werden gebruikt.

Initiatiefnemers zijn voornemens één agrarische schuur (inhoud 6000 m3) te slopen, de mestopslag te verwijderen en twee vrijstaande woningen te bouwen, alsmede de bedrijfswoning op het perceel Nagelhoudsweg 1 om te laten zetten naar een reguliere woning. De twee schuren welke blijven staan worden respectievelijk voor eigen doeleinden en voor de opslag van caravans gebruikt. De agrarische bestemming van beide percelen zal worden omgezet naar de bestemming wonen.

De bestemmingsplanwijziging brengt met zich mee dat een landschappelijk inpassingsplan gewenst is. In dit plan dient rekening te worden gehouden met het gemeentelijk landschapsbeleid en de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap, waarbij tevens aandacht is voor de terreininrichting met de inrichting van de tuin en de erfverharding.

In dit rapport wordt een beschrijving van het plangebied gegeven, het omliggende landschap en het vigerende beleid. Dat resulteert in een beschrijving van de nieuwe situatie die aan het gestelde beleid voldoet.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Elburg, gelegen tussen de dorpen ’t Harde en Hoge Enk.

Afb. Ligging plangebied Bron: Topotijdreis

2 PLANGEBIED EN OMGEVING

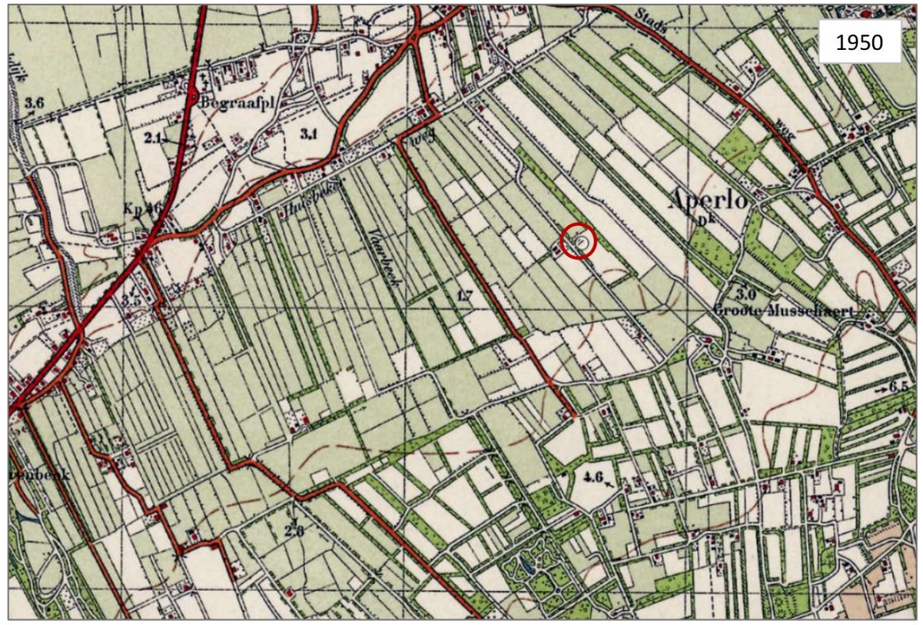
2.1 Landschap

Historische context

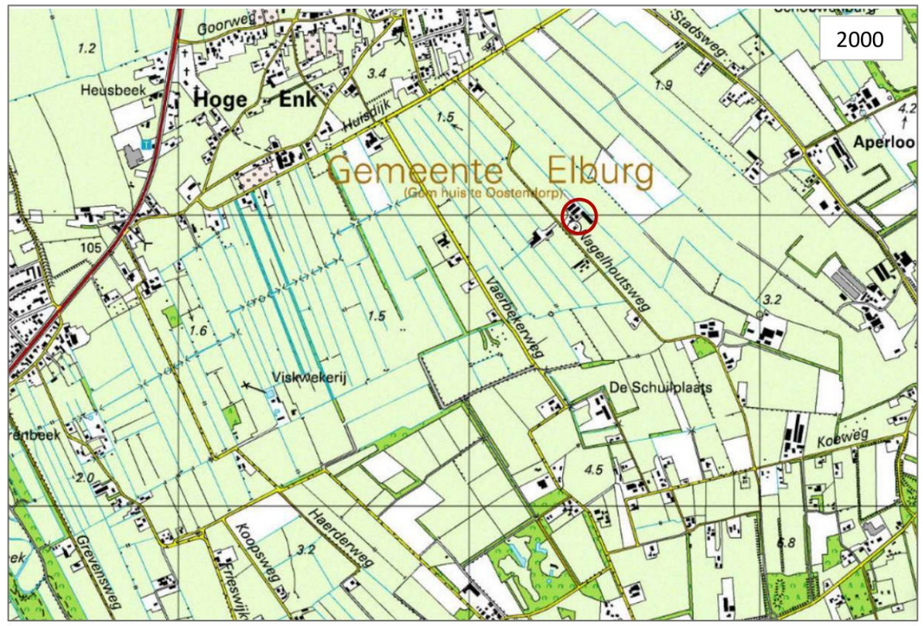
Op de historische kaarten van Topotijdreis.nl is ten westen en noorden van het plangebied een smalle, langgerekte verkavelingsstructuur zichtbaar met beplanting op de perceelsranden, wat kenmerkend is voor het veenontginningslandschap. Het betreft hier oude ontginningen, welke nog vrij intact zijn qua perceelsgrootte. Als ontginningsas fungeerde de Huisdijk, gelegen onderlangs het dorp Hoge Enk, met op de kopse kanten de bebouwing.

Ter plaatse van het plangebied is het verkavelingspatroon nog steeds langgerekt, maar de breedte van de kavels is toegenomen. Richting het oosten en zuiden wordt het verkavelingspatroon meer blokvormig. Er is sprake van bouwland en productiebos in het gebied en de wegen worden omlijst met opgaande beplanting. In de Nagelhoudsweg zit een bochtig verloop. De opgaande beplanting langs de percelen, sloten en wegen is in de loop der jaren voor groot gedeelte verdwenen. Vanaf ca. 1917 komt bebouwing voor op de plek van het plangebied. Er is nog steeds weinig sprake van bebouwing in dit gebied, wat nu wordt gebruikt als gras- en bouwland. Schaalvergroting heeft zich in dit gebied op kleine schaal voorgedaan.

Het plangebied bevindt zich in het half open kampenlandschap (overgang van veenontginningslandschap naar kampenlandschap), afgaande op het verkavelingspatroon, de wegenstructuur en het grondgebruik.

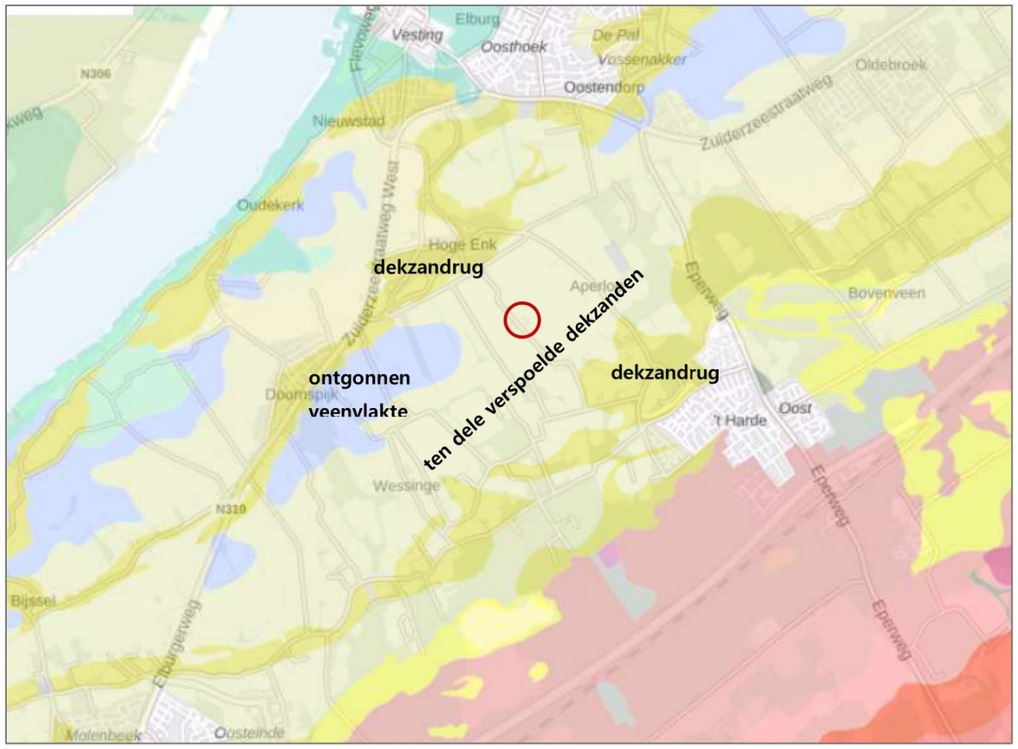

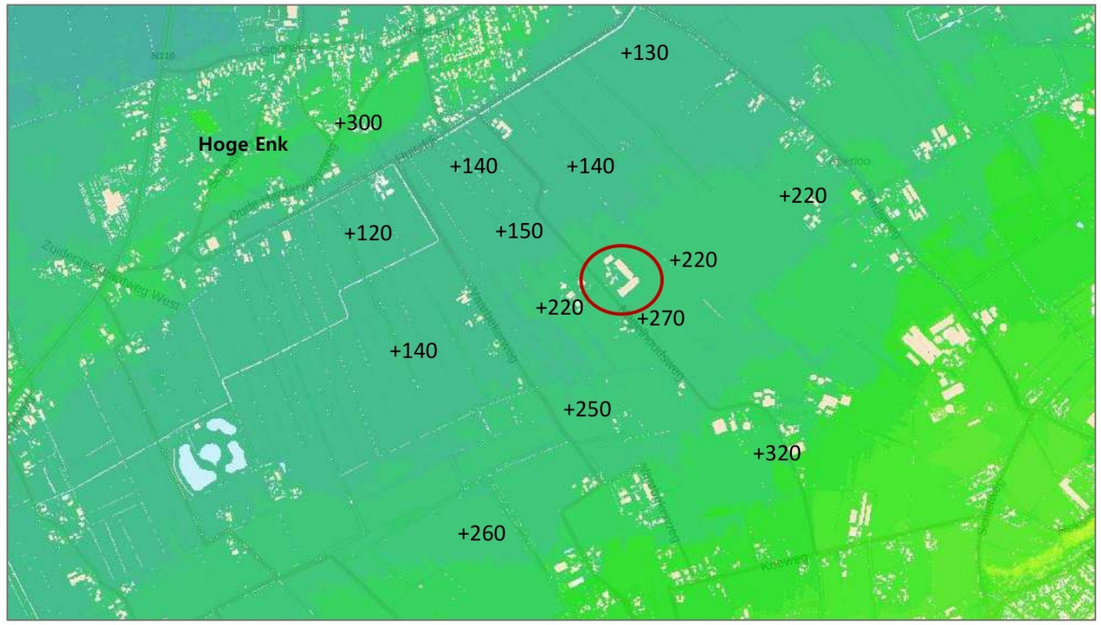
Ontstaan

Het plangebied is in het half open kampenlandschap gelegen, op de overgang van het veenontginnings-landschap naar het kampenlandschap. Het ontstaan van de verschillende landschapstypen binnen de gemeente Elburg heeft te maken met de geomorfologische opbouw van de ondergrond. Er is een zonering van de stuwwallen met bossen van het Veluwemassief richting het open polderlandschap en het randmerengebied langs de kustlijn van het Veluwemeer. Evenwijdig aan de randmeerkust liggen gordels van dekzandruggen, waartussen het kwelwater stagneerde en veen zich kon ontwikkelen. Het plangebied ligt tussen de dekzandrug ten noordwesten van 't Harde en de dekzandrug met Doornspijk, Hoge Enk en Elburg. De dekzandruggen fungeerden als ontginningsbasis voor het afgraven van veen. Na voldoende afwatering kon de ontginning tot landbouwgrond plaatsvinden. De lager gelegen delen fungeerden als grasland, op de hoger gelegen delen werden de gronden als bouwland gebruikt.

Afb. Ligging plangebied tussen dekzandruggen Bron: Bodemdata

De AHN-viewer laat zien hoe rafelig de contouren zijn van de hoger en lager gelegen delen, wat ook tot uiting komt in het grondgebruik.

Afb. Hoogtes in en rondom plangebied Bron: Actueel Hoogtebestand Nederland

Bodem, water

In het plangebied is sprake van beekeerdgronden en bestaat de ondergrond uit ten delen verspoelde dekzanden (met veen en/of overstromingsmateriaal). De grondwaterstanden zijn GLG -108 en GHG -57, grondwatertrap IVu (Bron: Bodemdata.nl).

2.2 Situatie plangebied en omgeving

Op bijgaande afbeelding zijn de situering in het landschap en de huidige erfinrichting van het plangebied zichtbaar. In het landschap valt het halfopen karakter op. Op de lange zijde van de perceelsgrenzen in het achtergebied staan (delen van) elzensingels (*Alnus glutinosa*). De weilanden hebben een nat karakter. Verderop in het achtergebied zijn de contouren zichtbaar van zomereik (*Quercus robur*) langs de perceelsranden. Langs de Nagelhoudsweg komt weinig opgaande beplanting voor: in de bocht noordwaarts een kleine groep bomen met o.a. zwarte els (*Alnus glutinosa*), zomereik (*Quercus robur*) en schietwilg (*Salix alba*). Ter plaatse van het plangebied korte bomenrijen langs de weg: (*Alnus glutinosa*) of knot-/schietwilg (*Salix alba*) en zuidwaarts een enkele zomereik (*Quercus robur*) als solitair. Het wegprofiel is vrij smal, de bomen zijn niet in de berm geplaatst, maar in de slootrand van de percelen. In het achterliggende gebied is de openheid van het landschap meer aanwezig dan in het voorliggende gebied.

Op het erf zijn weinig cultuurhistorische groenelementen aanwezig. Op beide percelen (numemer 1 en 3) zijn als begrenzing van de voortuin hagen van beuk (*Fagus sylvatica*) aangeplant en staan er leibomen (*Tilia europaea*) vóór de woningen. Bij nummer 1 staan een vijftal fruitbomen (half- en hoogstam). Langs de oprit van nr 3 staan 5 zuilvormige beuken. De erven zien er netjes en opgeruimd uit.

Zicht op tuin van nr 1 met beukenhaag en fruitbomen

A = Nagelhoudsweg 1

B = Nagelhoudsweg 3

C = schuur > wordt verwijderd

D = mestopslag > wordt verwijderd

E = schuur voor caravanstalling > wordt verlengd met 15 meter

F = schuur > wordt verwijderd

2.3 Foto’s plangebied en omgeving

Zicht op achterliggend landschap

Zicht op schuren en voormalige mestopslag vanuit achterliggend landschap

Zicht op percelen met nr 1 en nr 3 en te slopen schuur

Zicht op erfindeling

Zicht op voorliggend landschap

Zicht vanaf Nagelhoudsweg op de zwarte elzen langs de sloot

3 BELEID

3.1 Bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied vigeert het vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied 2012' van de gemeente Elburg met ter plaatse de enkelbestemmingen 'Agrarisch – art. 3' en de dubbelbestemmingen Waarde – Waardevol landschap (art. 36) en Waarde – Archeologie middelhoge verwachtingswaarde (art. 34), geldend voor de percelen nr 1 en nr 3. Waardevol landschap houdt in dat rekening moet worden gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap.

3.2 Gemeentelijk beleid

Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Elburg

De gemeente Elburg heeft het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Elburg als handvat opgesteld bij het realiseren van een hoogwaardige landschappelijke kwaliteit. Voor wat betreft het half open kampenlandschap zet het LOP in op de balans tussen aangeplante perceelsranden en open percelen. Versterking vindt plaats middels het toepassen van beekbegeleidende beplanting en op sommige plaatsen de perceelsranden aan te zetten met houtwallen en singels. Kenmerkend voor de erfinrichting zijn hagen, houtwallen, openheid, leibomen, hoogstam fruitbomen, solitaire bomen, boomgroepen.

3.3 Provinciaal beleid

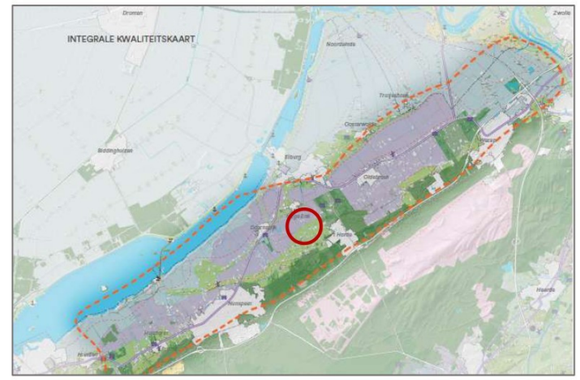
Nationaal Landschap

Met ingang van 1 januari 2024 zijn de landschapsregels in de provinciale omgevingsverordening gewijzigd. Deze regels zijn van toepassing op alle ontwikkelingen waarvoor het bestemmingsplan/omgevingsplan moet worden herzien. Het plangebied valt onder het deelgebied Randmeerkust van het Nationaal Landschap Veluwe. De kernkwaliteiten van het gebied waarin het plangebied ligt kenmerkt zich als kleinschalig halfopen coulisselandschap langs de bosrand van de Veluwe met afwisseling van oude bouwlanden (open essen), houtwallen, buurtschappen, lanen, landgoederen, parkbossen en recreatievoorzieningen. De ontwikkeldoelen zijn: behouden en versterken van het kleinschalig landschap door o.a. herstel, aanleg en beheer van groene landschapselementen en zorgvuldig openhouden van oude bouwlanden.

Geldese Streekgidsen

Samen met Gelderse gemeenten heeft de provincie voor elke streek in Gelderland een streekgids ruimtelijke kwaliteit en landschap gemaakt. Uit de Koepelgids blijkt dat het plangebied onder gebied 2 valt: Randmeerkust. In de streekgidsen worden de landschappelijke kernkwaliteiten voor diverse deelgebieden binnen die streek omschreven en hoe men daar mee om kan gaan bij ruimteljike ontwikkelingen. De gidsen zijn niet opgavegericht maar kwaliteitsgericht. Er zijn 4 deelgebieden te onderscheiden in de streek Randmeerkust, waarbij het plangebied onder de Noordelijke Veluweflank valt. Het plangebied ligt volgens de streekgids in het grensgebied van de veenontginningen en het kleinschalig enken- en kampenlandschap langs de bosrand van de Veluwe en op de strandwallen. Het ontwikkeldoel zet in op het versterken van de landschapskarakteristiek: het kleinschalig halfopen landschap. In het plangebied zijn er mogelijkheden om nieuwe structuren aan te leggen.

.

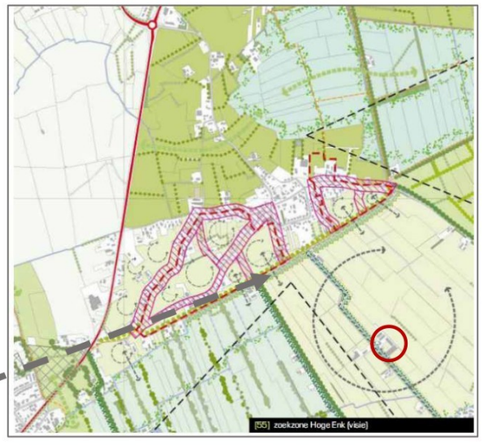

Deelgebied Noordelijke Veluweflank
Bron: Streekgids Randmeerkust

Zoekzones landschappelijke versterking en groene wiggen

In de Streekplanuitwerking van de provincie Gelderland zijn zoekzones opgenomen waar het landschap moet worden versterkt en waar incidenteel en op beperkte schaal woningen gebouwd kan worden, mits dit bijdraagt aan de landschappelijke versterking. In de gebiedsuitwerking Zoekzones landschappelijke versterking en groene wiggen zijn o.a. deze zoekzones zijn opgenomen. In de zoekzone van de Hoge Enk ligt de Huisdijk, van oudsher een ontginningsweg, waar sprake is van een duidelijke begrenzing door de hoger gelegen boerderijen langs deze weg en het veenontginnings- en half open kampenlandschap erachter. Uit de visie van dit gedeelte blijkt dat een groene structuur beoogd wordt voor de wegen die uitkomen op de Huisdijk, o.a. de Nagelhoudsweg. Hiermee sluit deze visie aan op de beoogde ontwikkeldoelen van het LOP en de Streekgids Randmeerkust.

Huisdijk aan de rand van Hoge Enk

Visie Zoekzone Hoge Enk

4 INRICHTING

4.1 Landschappelijke inpassing

Het plangebied ligt in het half open kampenlandschap, met aan de noord- en westkant de aansluiting op de vochtige gebieden en aan de zuid- en oostkant de aansluiting op de drogere gebieden. Dit is zichtbaar in het landschap rondom het plangebied en blijkt uit de inventarisatie van de AHN-viewer (pag. 7), zichtbaar in een rafelige zonering. De insteek van dit rapport is om de ondergrond leidend te laten zijn en de aansluiting in het landschap op te zoeken, met als uitgangspunt het versterken van het halfopen karakter van het landschap. De beplanting is van inheemse origine voor aansluiting in het landschap en het vergroten van de biodiversiteit.

Het plan voorziet in het versterken van de bomenrij langs de Nagelhoudsweg met zwarte els, aangeplant langs de sloot. Bij nr 1 wordt als begrenzing van het erf een solitaire boom geplaatst (zomereik). De lijnen in het landschap worden versterkt met een elzensingel naast en achter de (caravan) schuur.

Ter plaatse van de nieuw te bouwen woningen is de ondergrond droger, dus dan kunnen de principes van het half open kampenlandschap worden gevolgd. De erfinrichting van de nieuwe woning vooraan de weg is cultuurhistorich vormgegeven met leilindes als leibomen en een boomgaard met hoogstam fruitbomen, in onregelmatig verband, in de voortuin. Tussen de gebouwen in komen twee solitaire bomen (paardekastanje) om de (caravan)schuur aan het zicht te onttrekken.

Het halfopen landschap wordt versterkt met het plaatsen van drie zomereiken naast een nieuwe woning en een solitaire boom (winterlinde). Op het erf bij deze woning komt ook een singel met inheemse struikvormers (hazelaar, vuilboom, Gelderse roos, inlandse vogelkers), welke de (caravan)schuur deels aan het zicht onttrekt en tevens zorgt voor vergroting van de biodiversiteit.

In het ontwerpvoorstel zijn bij de nieuwe woningen en nr 3 drie parkeerplaatsen ingetekend met de afmetingen 2,5 x 5 m, uit te voeren in gesloten verharding. De oprit naar de nieuwe woningen is voorzien van halfverharding, terwijl bij de entrees gesloten verharding wordt geadviseerd.

4.2 Beplanting

Bomen langs Nagelhoudsweg

Zwarte els (*Alnus glutinosa*), aan te planten met onregelmatige onderlinge afstanden (5 tot 10 m) langs de sloot, maat 10-12 cm, naaktwortelig, hoogstam, met 2 boompalen.

Elzensingel achter en naast schuur op perceelsgrens

Zwarte els (*Alnus glutinosa*), aan te planten met onregelmatige onderlinge afstanden (2 tot 4 m), in kleine groepen, op perceelsafscheiding, bewortelde stek 200-250 cm, met kleine boompalen. Beheer: eventueel 1x per 6-10 jaar gedeeltelijk afzetten.

Solitair bomen

1x zomereik (*Quercus robur*), maat 10-12, hoogstam, met 2 boompalen.

2x paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*), maat 10-12, hoogstam, met 2 boompalen.

1x winterlinde (*Tilia cordata*), maat 10-12, hoogstam, met 2 boompalen.

Bomen naast nieuwe woning

3x zomereik (*Quercus robur*), maat 10-12, hoogstam, met 2 boompalen.

Leibomen voor woning

4x leilinde (*Tilia x europaea 'Pallida'*), maat 10-12, stamhoogte 200 cm, rek met 4 etages.

Haag rondom nieuwe woningen/op erf

Beuk (*Fagus sylvatica*), bosplantsoen 80-100 cm, 4 stuks per strekkende meter. Beheer: 2x per jaar in haagvorm snoeien.

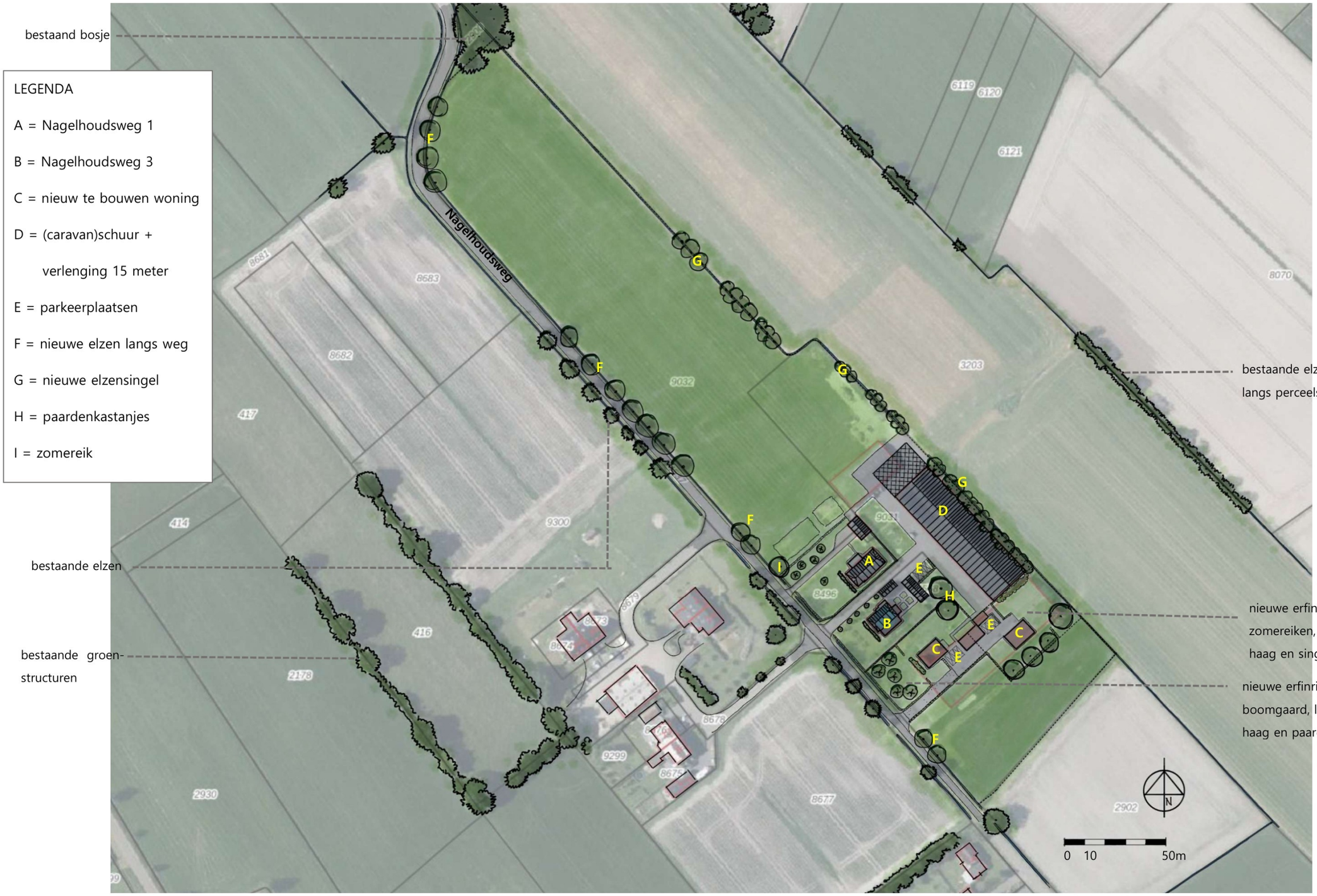
Singel met struikvormers

Soorten struikvormer: vuilboom (*Frangula alnus*), inlandse vogelkers (*Prunus padus*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*) en hazelaar (*Corylus avellana*), breedte singel 4-5 m, lengte 20 m, groepsgewijs aan te planten, plantafstand 1.25 m. Beheer: 1x per 10 jaar struiken terugzetten.

Boomgaard

Aan te planten hoogstam fruitbomen, keuze uit: appel (Malus domestica 'Groninger Kroon' of 'Present van Engeland' of 'Elstar'), peer (Pyrus domestica 'Gieser Wildeman' of 'Conférence') of pruim (Prunus domestica 'Opal' of 'Dubbele boerenwitte'), maat 10-12, hoogstam. Periodiek beheer noodzakelijk voor oogst.

5 INRICHTINGSPLAN

6 REFERENTIEBEELDEN

